

Žilina, 9. 4. 2018

Tlačová správa k výstave v Novej synagóge

Dalibor Bača: Definitívne nedokončené

Host: András Cséfalvay

Otvorenie výstavy: 13. 4. 2018, 18.00

Výstava potrvá do 10. 6. 2018, otvorené od stredy do nedele 13.00 – 19.00

Definitívne nedokončená výstava v Novej synagóge

Veľká inštalácia Dalibora Baču *Definitívne nedokončené* je v poradí piatou výstavou v priestore funkcionalistickej Novej synagógy v Žiline od jej otvorenia v máji 2017. Výstava bude otvorená v piatok 13. apríla.

Inštalácia vznikla zo sedem a pol tony skla a tony asfaltu, ktoré autor s pomocou spolupracovníkov počas troch týždňov usporiadal do dvadsiatich štyroch veží. Umiestnil ich do centra modernistickej architektúry, ktorá priestor člení a tvorí vo viere v univerzálny ľudský pokrok, pevné štruktúry, spravodlivosť geometrie. Naproti tomu Bačove asfaltovo-sklené veže obsahujú možnosť pádu ako svoj východiskový prvok, ich štruktúra je od základu krehká a efemérna. Inštalácia do veľkej miery spočíva v procese, ktorý ukáže, ako sa tieto dva systémy so sebou vysporiadajú.

Asfalt bude postupne mäknúť, topiť sa a veže sa budú rúcať. Pravdepodobne. Možno sa však ekosystém ustáli a pád nenastane. Alebo nastane už pred vernisážou. Z hľadiska časovosti procesu je moment otvorenia výstavy pre divákov nepodstatný a náhodný. Veže začnú interagovať s priestorom už v momente postavenia, od tejto chvíle človek vypadáva z procesu ako zanedbateľný prvok. Ak dôjde k ich zrúteniu, bude to vplyvom podmienok v priestore – teploty a vlhkosti, počasia - aktérov, ktoré sa nedajú dopredu určiť. Tabule skla sa v tom prípade zmenia na drť podobnú piesku a asfaltové hranoly v spojoch takmer na ropu. Formy sa začnú rozpúšťať do amorfných východiskových materiálov. Z diela ani pádu nevzniknú žiadne fotografie, ktoré by kolovali po sociálnych sieťach.

Kľúčovou otázkou náročnej produkcie bolo, ako dielo sprístupniť divákovi bez toho, aby bolo redukované na turistickú atrakciu, na voyeuristickú fascináciu katastrofou. Nakoniec sa však zdá, že dielo túto dilemu vyriešilo celkom prirodzene samo a preukázalo pri tom značnú dávku zmyslu pre humor.

Na jednom z balkónov doplní inštaláciu Dalibora Baču dvojité paralelné videoprojekcia *Purgatorius* Andrása Cséfalvaya. Vo videu a sprievodnom texte špekuluje o tom, či človek nie je umelou inteligenciou, ktorú vytvorili iné organizmy ako utilitárny nástroj, ale tento projekt sa im vymkol z rúk. Až natoľko, že umelé inteligencie – ľudia – sú teraz autormi a vytvárajú vlastné

diela a vlastné umelé inteligencie. Ak sa však kolobeh zopakuje dôsledne, čoskoro nami vytvorené umelé inteligencie podľahnú sebaepochybnostiam a lenivosti, presne podľa nášho vzoru.

Súčasťou výstavy prebiehajúcej do 10. júna 2018 budú aj ďalšie sprievodné akcie – prednášky, diskusie a intervencie. Geológovia Monika Orvošová a Ján Madarás zo SAV budú hovoriť o človeku ako “vedúcej skameneline”, historik architektúry (tiež z SAV) Peter Szalay bude prednášať o architektonických utópiách a vertikálnych mestách, hudobník Slavo Krekovič vytvorí algoritmickú kompozíciu s neistým koncom, tanečník Jaro Viňarský bude intervenciou do inštalácie skúmať hranice tela a priestoru a snažiť sa neporušiť pri tom ani jedno z nich.

*Celý sprievodný program a ďalšie informácie k výstave nájdete na:
<http://www.novasynagoga.sk/dalibor-baca-definitivne-nedokoncene>*

*Kontakt na kurátorku výstavy Ivanu Rumanovú:
ivana@novasynagoga.sk / +421944570020*

*Dalibor Bača (*1973 v Bratislave) žije a pracuje v Prahe a Bratislave. Patrí ku generácii súčasných výtvarníkov ťažiacich z klasického sochárskeho vzdelania, pričom túto skúsenosť prepája s kritickým pohľadom na podobu monumentu vo verejnom priestore. V posledných rokoch doňho opakovane vstupoval rôznymi objektovými realizáciami. Je autorom busty Doc. JUDr. Robert Fico, CSc. (2010) inštalovanej pred Domom odborov na Trnavskom mýte v Bratislave, či politicky angažovaným dielom CZ_SK_HU_D_PL (2014), ktoré prezentoval na výstave Privátny nacionalizmus v Košiciach. Je zakladateľom občianskeho združenia Verejný podstavec.
<http://www.daliborbaca.com>*

*András Cséfalvay sa narodil v roku 1986 v Bratislave. V roku 2008 študoval výtvarné umenie na Newcastle University. V roku 2011 absolvoval štúdium na VŠVU v Bratislave, v roku 2015 tam ukončil doktorandské štúdium a od roku 2014 pôsobí na VŠVU ako pedagóg. Ešte ako študent získal v roku 2009 Cenu Oskára Čépana.
<http://www.andrascsefalvay.com>*

*Výstavu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia:
<http://www.fpu.sk>*

*Program ďalších akcií (koncertov, diskusií, festivalov...) v Novej synagóge nájdete vždy na:
<http://www.novasynagoga.sk/program>*